

67

Santiago Grisolia
President

Il·lma Sra Carmen Amoraga
Directora General de Cultura i Patrimoni

València, 31 de gener de 2018

51

Estimada Sra:

Em plau fer-li arribar, en document adjunt, l'informe sobre la declaració com a BIC, categoria Zona Arqueològica, de la Vil·la Romana de Ponera, a Sagunt que va ser aprovat pel ple en la sessió del dia 29 de gener, perquè en faça els usos pertinents:

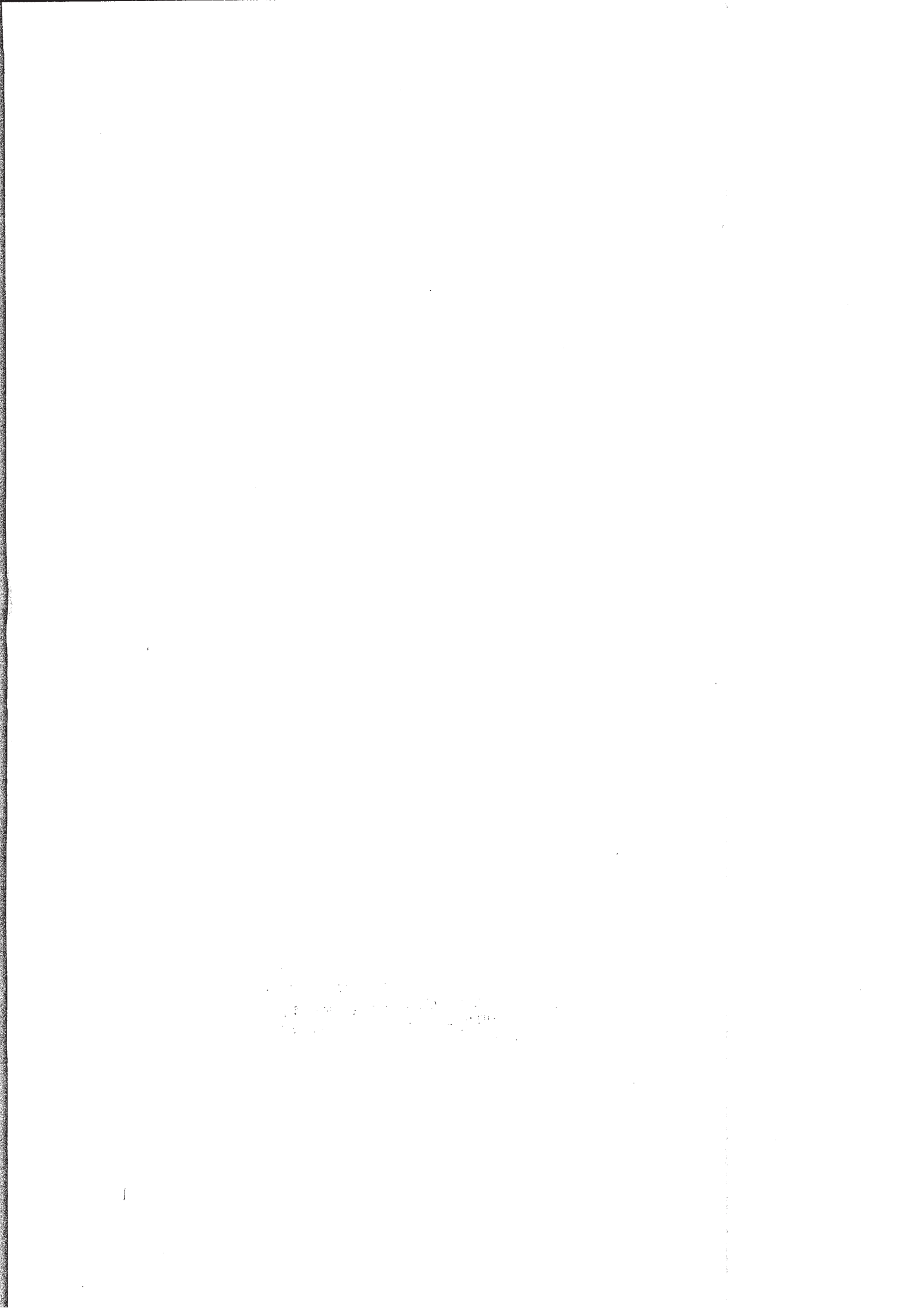
Atentament,

S. Grisolia

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORTS
CONFRONTAT és còpia exacta de l'original

València, 25 ABR. 2018

Signat: El/la funcionari/ària.
A. Capella

Informe sobre la declaració com a BIC, categoria Zona arqueològica, de la Vil·la Romana de Ponera, a Sagunt

Autor: Comissió de Llegat Històric
Aprovació: Ple, 29 gener 2018

I

La Direcció General de Cultura i Patrimoni de la Conselleria de Cultura en data 7 de novembre de 2017 sol·licita al Consell Valencià de Cultura el preceptiu informe per a procedir a la incoació de expedient per a la declaració com a BIC, categoria Zona Arqueològica, de la Vil·la Romana de Ponera, en el terme de Sagunt. Amb aquesta finalitat remet una documentació consistent en la publicació al Diari Oficial de la Generalitat Valenciana de data 11 novembre de 2017 de la Resolució d'incoació que conté un Annex amb la "delimitació literal de la zona arqueològica del Jaciment Vil·la Romana de Ponera, a Sagunt (València), la descripció de les seues parts integrants o consubstancials i valors patrimonials que justifiquen la declaració" on es descriuen detalladament les seues característiques materials i la seua adscripció temporal, orígens i transformacions fins a la desaparició.

II

La Comissió de Llegat ha rebut l'encàrrec d'analitzar totes aquestes circumstàncies i d'emetre un informe valoratiu. A tal fi s'han considerat les exposicions verbals i gràfiques aportades per l'arqueòleg responsable de la Conselleria de Cultura, Sr. José Luis de Madaria i amb l'ajuda de l'arquitecte municipal competent Sr. David García, s'ha visitat la zona on jau la vil·la que a hores d'ara es troba aterrada preservativament després de l'exploració científica duta a terme per l'equip d'arqueòlegs contractat per la Conselleria, per tal d'evitar el saqueig.

Cal assenyalar que l'arqueòloga municipal va emetre informe en 2016 on es referia a la Memòria de l'exploració duta a terme pels tècnics de la Conselleria, i que conté unes valoracions i conclusions enterament favorables a la proposta de declaració com a BIC de referència: "...la Villa Romana de Ponera, dada sus especiales características de singularidad y monumentalidad, reúne importancia e interés suficiente como para instar a la Conselleria de Cultura a incoar el expediente para su declaración como Bien de Interés Cultural con la categoría de Zona Arqueológica (Art.26, 1.A-f), con entorno de protección coincidente con el actual Área de Vigilancia Arqueológica en tanto que este yacimiento no se encuentra delimitado".

València,

25 ABR. 2018

III

Tot plegat, la Comissió de Llegat arriba a les següents valoracions:

Signat:

El/la funcionari/ària,

[Signatura]

- a. La Vil·la de Ponera, establerta al començament de l'Imperi Romà i que fins a la seua caiguda al segle V dins del procés de ruralització consegüent, es va trobar en estat productiu i és un element cabdal per a la comprensió de l'activitat productiva fora del

- límits urbans de Sagunt. Es tracta d'un conjunt format per edificis residencials associats al conreu de les terres circumdants, dotat d'enginyers hidràulics i còpia de construccions auxiliars.
- b. La localització de la Vila de Ponera segueix de ben a prop les indicacions de Marc Vitruvi sobre "*l'elecció de llocs sans*" (Llibre Primer, cap. IV) en punt a les dotacions necessàries a tal fi: al peu de la muntanya amb altitud suficient per allunyar-la de terres de marjal, fruit de temperatura temperada per la protecció de vents gèlids del nord per la muntanya Ponera, orientació preferent a l'est i els seus vents suaus, proximitat de camins com el Vell de Terol, existència de cabdal d'aigua per l'actual Sèquia Major derivada del riu Palància en aquest cas, i proximitat de nuclis urbans habitats com a mercat de la producció. Cal afegir que la parcel·la es troba enclavada en una centuriato secundària de la general o principal que s'estenia per les terres litorals de Saguntum.
 - c. Des del punt de vista del paisatge encara es pot entendre l'especial cura que es va tenir en la seua tria: una suau pendent del terreny en direcció oest-est, la vila situada al punt més alt; a vora es troba el Camí de Terol que surt de Sagunt; en un segon pla hom veu, més enllà del riu Palància, el castell de Sagunt al cim del turó, i la trama urbana de la població; i al fons, la mar.
 - d. La contemplació de les restes arqueològiques no ha estat possible donat el seu aterrament ja citat i per tant no es pot més que atorgar un complet grau de veracitat dels continguts i conclusions del informes i vídeos lliurats pels tècnics que les avaluen ben considerablement, tant per la seua tipologia, disposició, geometria, qualitat material de paviments i pintures i singularitat en l'àmbit saguntí.

IV

L'article 2 de la Llei 4/98 de Patrimoni Cultural València descriu els BIC: "*Són aquells que per les seues singulars característiques i rellevància per al patrimoni cultural són objecte de les especials mesures de protecció, divulgació i foment que se'n deriven de la seua declaració com a tals*". I pel que es refereix a la classificació: "*Zona Arqueològica. Es l'indret on existeixen bens l'estudi dels quals exigeix l'aplicació preferent de mètodes arqueològics* "

V

Conclusió.

La Comissió de Llegat, a la vista de tot el que s'ha exposat, considera que, d'acord amb els continguts dels articles precitats de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, la Vila de Ponera reuneix els elements necessaris per a ser declarada com a BIC en la categoria de Zona Arqueològica i conseqüentment emet Informe Favorable.

Es lliurarà aquest Informe al protocol habitual, a l'Ajuntament de Sagunt i a la Direcció General de Cultura i Patrimoni de la Conselleria de Cultura.